УКРАЇНСЬКИЙ
№ 597
МУЗЕЙ-АРХІВ

Українські ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

ВИХОДИТЬ ЩО ЧЕТВЕРГА

Ціна 50 пф.

Число 28 (35). 1 серпня 1946 р. РІК II.

В останні години

* НРЮ-ЙОРК. Рада Безпеки припинила свої засідання, не визначивши дати наступної зустрічі.

* ЛОНДОН. В англійській Нижній Палаті розпочалися дебати в справі Палестини.

* МОСКВА. До Москви прибула делеґація англійської партії Праці на чолі з Гарольдом Ласкі.

* АТЕНИ. Республіканська опозиція в Греції відмовилася взяти участь в уряді.

* ВАШІНҐТОН. Президент Трумен підписав новий американський закон про контролю цін.

* ЛОНДОН, В Оксфорді розпочався перший жидівсько-християнський світовий конґрес, що ставить собі за завдання поліпшити в світі дружні стосунки між жидами та християнами.

* БУДАПЕШТ. 14 делеґатів партії дрібних власників, що їх виключено з партії, створили в угорському Парляменті нову опозиційну групу.

* НАНКІН. За звітами американських кореспондентів, китайські комуністи «знову розпочали в Китаї другу громадянську війну».

* МОСКВА. Делеґація югославських профспілок відвідала совєтську столицю.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПАРИЖІ

«Перший крок до миру»

29-го липня в Парижі розпочалася перша після другої світової війни мирова конференція. Представники 21 нації мають вирішити мирові договори з Італією, Румунією, Болгарією, Угорщиною та Фінляндією. Договори з Німеччиною і Японією відкладено надалі.

Сьогодні, через 27 років після укладення Версальського миру, погляди всього світу звернені знову до Парижу, де за стінами історичного Люксембурзького палацу вирішуватиметься доля цілої Европи. Після першої світової війни Вільсон, Клемансо, Ллойд Джорж та Орляндо провадили півроку переговори, аж поки не дійшли до згоди. Теперішня конференція закінчить свою роботу, як гадають, ще до відкриття загальних зборів ОН, тобто до 30 вересня ц.р.

Генеральний секретар ОН Тріґве Лі, повернувшись із Москви, заявив, що Сталін і Молотов є оптиміст щодо ОН і майбутньої співпраці в світі. Це стосуватиметься також—треба, очевидно, сподіватися—до укладення миру з Німеччиною.

Американський міністер закордонних справ Бернс вважає мирову конференцію за перший крок до встановлення миру. Треба,—сказав він,—не тільки погодити, але й закріпити мир. Для цього потрібно якомога скоріше усунути всі існуючі конфлікти. А втім, ми вже наблизилися одним кроком до миру.

Версальський договір виробляли 32 нації, зате дві великі держави—США і Росія—відігравали тоді другорядну ролю. Тому, на думку американських кореспондентів, і мир не міг бути тривалим, На нову конференцію запрошено представників 21 нації (усіх близько 2 тис делеґатів). Російська делеґація—найбільша і складається з 300 осіб; до неї також входять міністри закордонних справ Естонії, Латвії та Литви. Щонайменьше 1500 журналістів прибули до Парижу. Бернс запропонував, щоб їм дозволили бути присутніми на пленарних засіданнях конференції.

Цілком імовірно, що міністри чотирьох великодержав ще під час цієї конференції обговорюватимуть на неофіційних нарадах німецьку та австрійську проблему.

Угода Прага-Москва

ПРАГА. Чехо-Словацька урядова делеґація на чолі з міністер-президентом Ґотвальдом повернулася з Москви до Праги. Делеґація повідомила Совєтський Союз про свої пропозиції, які вона висуне на мировій конференції в справі мирового договору з Угорщиною. Совєтський Союз поставився до пропозиції прихильно, висловивши готовість надати Чехо-Словаччині кредит для потреб її армії. Тимчасовий торговельний договір буде доповнений довготерміновим договором.

Російські претенсії

ВІДЕНЬ. Австрійська Національна Рада одноголосно схвалила закон про націоналізацію ключових галузей промисловости. Оскільки мова йде про націоналізацію ширшого маштабу, совєтський уряд добачає в цьому спробу вирвати з його рук колишнє німецьке майно (вірніше; майно, конфісковане німцями 1938 р. після приєднання Австрії).

Російська окупаційна влада називає програму націоналізації порушенням Потсдамських рішень і, погрожуючи суворою карою, вимагає, щоб австрійський уряд негайно скасував свою постанову. Як повідомив бундесканцлер Фіґл, російський головнокомандувач в Австрії, генерал Курасов, виступив проти плянованої націоналізації колишнього німецького майна, мотивуючи свою вимогу тим, що, згідно з Потсдамськими рішеннями, колишні німецькі заводи в Австрії належать Совєтській Росії. А тому всі німецькі підприємства не повинні підлягати націоналізації.

Арешти в американській зоні

ФРАНКФУРТ. Як повідомляє „Старс енд Страйпс“ від 23. 7., високі старшини в обох штабах генерала Мек Нерні — в Вюртемберґ - Бадені і в штабі всієї окупаційної зони в Бамберзі — зберігають цілковиту мовчанку про арешти лідерів комуністичної партії в Мюнхені.

Представник контррозвідки головної кватири США в американській окупаційній зоні сказав, що за тиждень не можна сподіватись будьякого пояснення з цього приводу, бо й сам він нічого не знає.

Як підтвердив представник головної поліційної кватири, комуністів заарештовано під час нелеґальних зборів на мюнхенській залізничній станції за порушення наказу військової влади щодо зборів. Згідно з поясненнями генерала Волтер Мюллера, військового губернатора Баварії, арешти проведені без відома військової влади.

Де Ґолль про Німеччину

ПАРИЖ. Генерал де Ґолль, виступавши минулої неділі з промовою в Бар-ле-Дук, висловився щодо німецького питання. На думку генерала, майбутня Німеччина повинна складатися з 9-ти федеративних держав, з кордонами: Одер—на Сході, Райн—на Заході. Рурська Область мала б підлягти інтернаціональній контролі. Рівновага сил в Европі забезпечуватиметься угодою між Англією та Францією. Ніколи не треба допускати, щоб цей народ, підштовхуваний демоном війни, знову зміцнів і зміг об'єднатися з силами іншого народу. Отже, треба унеможливити створення нового єдиного райху.

Співпраця зон

Офіцери американської і англійської окупаційної зони обмірковують питання про тіснішу співпрацю західніх зон. Плянують створити з англійської та американської зон щонайбільше 5 країн. Мова йде в першу чергу про посилення торговельних стосунків між зонами і, меншою мірою, про тіснішу адміністративну співпрацю. Сподіваються, що в Берліні незабаром відбудеться з цього приводу обмін думками між фахівцями чотирьох окупаційних зон.

Закон проти нацистів

ВІДЕНЬ. У згоді з антинацистським законом, всім тим, що намагатимуться в майбутньому заснувати якінебудь нацистські організації або особам, які переховують зброю чи боєприпаси, загрожує смертна кара. Одначе, „маленькі нацисти“ матимуть можливість до 1948 р. довести свою лояльність щодо Австрії та демократії.

В Канадійському Сенаті

Як повідомляє „Український голос“ з Вінніпеґу, на 29 травня ц. р. сенатська комісія для еміґраційних справ в ОТТАВІ визвала представників Комітету Українців Канади, щоб з ними обговорити справу допущення Українців - ДП до Канади. Того ж дня до комісії зголосилася й делеґація українських комуністів. Обидві делеґації викликано до залі нарад. КУК репрезентував голова о. д-р В. Кушнір, його-заступник о. С. В. Савчук, посол Манітобського управління І. Р. Соломов. Крім цього—з делеґацією прибув посол канадійського парляменту А. Глинка та сотник Б. Панчук з Лондону. Делеґація Комуністів складається з редактора „Українського Життя“ Степана Масевича і Секретаря Робітничого Дому з Торонта Івана Бойчука, а представив її сенатор Робак з Торонта.

Делеґація КУК представлялася як репрезентантка 95 українців Канади і просила, щоб відкрити браму для українських втікачів,що живуть у Німеччині, хочуть працювати і не можуть повертатися під совєтську диктатуру. Пос. Соломов вказав, що ці втікачі якраз люди, яких Канада потребує для своїх велетенських просторів, демократи і працьовиті люди, а сотник Панчук розказав, що бачив у таборах наших втікачів, і теж підкреслив їх організаційний хист та трудолюбивість. Зате обидва комуністичні делеґати накинулися на українських ДП,—це або кольлаборанти або люди, які тікають від праці в Україні,—і закликали сенаторів не допустити їх до Канади, а остаточно дати під перевірку урядовців СССР. Поведінка комуністичних вожаків була настільки негідна, що викликала сильну реакцію самих сенаторів.

Як стверджують канадійські часописи, делеґація КУК мала цілковитий успіх.

З іноземної преси

В паризькім часописі «Монд» за 5 липня надрукована велика стаття Андре П'єра під заголовком **«Скасовані республіки»**. Автономні Кримська і Чечено-Інгушська республіки були нещодавно скасовані урядом СССР. Тепер вони являються просто областями в складі Росії. «Немає нічого дивного в тому, що татари і кавказькі народи скористалися з німецького наступу, щоб заманіфестувати свої протисовєтські а також і протиросійські почуття. Ці землі були здобуті Москвою досить пізно і на них провадилася брутальна русифікація». «...У своїй промові 6 листопаду 1943 року, у 26 роковини революції, Сталін заявив: «Усі народи Совєтського Союзу одностойно піднялися на оборону своєї батьківщини і слушно дивляться на війну, як на спільну справу всіх трудящих без різниці нації чи релігії».

Французький журналіст Андре П'єр, процитувавши ці слова Сталіна, зауважує: «Розв'язання республік і виселення на інші землі мешканців цих республік доводять, що немає «одностайности» в патріотичному пориві народів СССР.

Андре Віссон (Америка) в статті **«Зрозуміймо росіян»** говорить: «Я певний, що в американця чи англійця, який приїздить до совєтської Росії, може не створитися враження, що ця країна — суцільна в'язниця. Щоб зрозуміти чужоземцям, що саме росіяни почувають до своєї системи, мусимо уявити собі закриту хлоп'ячу школу з її безконечними «не можна» і її канчуковою владою клясних учителів. Учні цієї школи мають змогу критикувати спів хору або просити, щоб у спальнях було менше протягів, але не сміють і мріяти критикувати своїх учителів.»

«...Організованого незадоволення,— пише далі Віссон,—в Росії немає, єдина частина Совєтського Союзу, де легкі «землетрусні поштовхи» виявляють час від часу глухе незадоволення і незгоду — це Україна. Але совєтські вожді дуже добре знають про це небезпечне місце і не спускають з нього пильного ока. Постійна загроза «чистки» висить над Україною. Всіх можливих керівників незадоволення раз-у-раз дуже хутко усувають із сцени.»

Европа і Америка починають все більше розуміти, що то за друг з іменем СССР.

Другий експеримент

БЕКІНІ. 29 липня. Через три години після вибуху другої атомової бомби адмірал Бленді оголосив із свого корабля про перші наслідки. Затонуло бойове судно «Арканзас» та американський авіяносець «Саратоґан», а також багато дрібніших суден.

Радіоактивність води, в наслідок дії бомби безпосередньо на водяну масу, значно більша, ніж під час першого експерименту. Вибух супроводжувався сильним шумом, потім вгору здійнявся водяний стовп, оповитий парою, дрібним дощем та хмарою від вибуху. «Стовп» був завширшки приблизно 600 метрів і заввишки — 2000 метрів.

Глибина затоки Бікіні близько 60 метрів. Усіх потонуло досі 11 суден. Водолази мають дослідити пошкодження під водою.

Підвищують зарплатню

ПАРИЖ. Французький уряд і французькі профспілки скликали між собою угоду про підвищення заробітньої платні на 18 %. (Профспілки спочатку вимагали 25 %).

На реальний шлях

Нижче подаємо скорочено статтю Карла Фон Віґмана, декана американських кореспондентів при концерні Черста, надруковану «Сандей Таймс» у травні місяці ц. р.

Хитка американська закордонна політика щодо тоталітарної комуністичної Совєтської Росії і її червоного імперіялізму починає вже від довшого часу виявляти тенденцію до зміни.

Після двох — навіть більше — літ незламної лінії політики заспокоювання, концесії та поступок, а крім того ще й залицяння і негідного запобігання перед Москвою (Рузвельт, Гул, Стетінніюс, Трумен, Бернс) — Вашінґтон, ніби заскочений, затурбувався, гірко розчарувався, ба, дехто може сказати, навіть збентежився всіма тими наслідками і непевними виглядами на майбутне, які створюють напружену атмосферу між двома світами — Сходом і Заходом.

Повернувшись 2. 1. 1944 р. до США, після двохлітнього інтернування на Далекому Сході, я послідовно вказував на сторінках часописів на ті фатальні помилки, яких з ентузіязом, але зовсім немудро припускався Вашінґтон.

Політика Вашінґтону виявляла великий брак розуміння психології комуністичних провідників і керівників Совєтського Союзу та їх далекосяжних плянів і амбіцій.

Я говорив, що курс, накреслений раніше, приведе американських мужів і лідерів до того самого пункту, в якому вони тепер опинилися.

Наслідки неправильної калькуляції і грубих помилок щодо Совєтської Росії знайшли свій особливо знаменний вираз на початку травня місяця ц. р. і серед суспільности і серед членів Конґресу.

Та було вже запізно, щоб мудре, тверде та рішуче керівництво політикою зуміло завчасу поліпшити справу. Новини з усіх сторін приголомшують своєю дійсністю вперті голови у Вашінґтоні і в колах нью-йоркської Ради Безпеки.

Це приносить розчарування поборникам «світового уряду»; це підважує мир і наслідки переможної війни, ба, навіть більше — це позбавляє тих надій та ілюзій, якими люди себе тішили, щоб не бачити повоєнного світу таким, яким він виглядає в дійсності. Це позбавляє тих пануючих позицій і впливів, які осягнуто так широко за допомогою і співучастю Америки та Англії.

Ще кількька тижнів тому я писав, що дорога до миру завалена амбіціями, аспіраціями і вимогами Совєтської Росії. 16 днів «мирової» конференції «великих чотирьох», що була скликана 25-го квітня ц. р. в Парижі з ініціятиви державного секретаря Бернса — це все достатньо підтвердили (Мова йде про першу Паризьку конференцію — Ред.).

Молотов правда, осягнув незначну перемогу. Чотири міністри голосували за повернення Трансільванії, яку Гітлер віддав Угорщині, назад до опанованої комуністами Румунії — все точнісінько так, як жадав Сталін ще рік тому.

...Росіяни відверто визнали, що нині існує «два світи», і виходячи з цієї точки зору, вони діють далі.

...Маршал Йосиф Сталін завжди має час витягнути «вето» з своєї кишені, помахати ним і сказати: «Не робіть мені цього!.»

Рада Безпеки перебуває в дуже поважнім становищі. Під час вищезгаданих подій (коли розглядалось іранське питання — Ред.), Рада дозволяє собі прийняти скаргу на генерала Франко, яку підносить інспірований Совєтами польський комуністичний делеґат, обвинувачуючи Еспанію, що вона загрожує світовому мирові. Скаргу очевидно абсурдну, і цей факт зовсім не підносить престижу Ради.

Видно, що Рада Безпеки лише тоді буде добра для Москви, коли вона стане знаряддям в совєтських руках і виконуватиме накази Кремля.

Нові перешкоди політики Трумена — Бернса в Европі й Азії наростають так швидко, що незабаром та політика має або радикально змінитися, або піддатися керівництву англійської політики. Вже, зрештою, помітні ознаки тієї зміни. Президент Трумен передбачає створення всеамериканської мілітарної сили в західній півкулі. Для цього передбачається скликати у вересні ц. р. міжамериканську конференцію, яка має обговорити справу «безпеки і оборони півкулі».

З Вашінґтону надходять вістки, що Військове Міністерство має намір розбудувати цілу систему тунелів і печер у Сполучених Штатах, включаючи сюди і Мамутові Печери в Кентукі і підземні печери в Карлзбаді (Нова Мехіко). Ті печери використовуватимуть як приміщення для схову зброї та амуніції, а також для розміщення штабів і військ на випадок атомової війни.

А. Ш,

Посилюють військову міць

З Вашінґтону повідомляють про надзвичайний успіх в рекрутації нових вояків. За червень місяць зголосилося на добровільну службу 62.493 чоловіка, себто на 20 тис. більше, ніж плянувало військове міністерство. Набір триває далі. Число це збільшувалося поступово. Протягом першого тижня зголосилося 11.745, а наступних тижнів: 12.319, 13.093 та 25.336. Військові знавці вважають, що набір трохи затримується через шкільні обставини, бо багато річників ще не закінчили навчання в школах. Після закінчення шкільного року, кількість рекрутів повинна значно збільшитись. Конґрес має на увазі збільшити платню добровільцям. Цьому багато ще сприяють спеціяльні свята, що їх улаштовують щонеділі для популяризації рекрутства.

Військове міністерство оголосило, що на европейські та середньоморські терени зголосилося добровільців занадто багато, а тому набір на ці терени тимчасово припинено. Одначе деяких фахівців будуть ще добирати для вищезгаданих теренів, а саме: висококваліфікованих радистів, фельдшерів, стенографів, військових слідчих, передавачів.

Підставою для припинення рекрутації до Европи і Середземного моря була доповідь військового спікера (радіолектора) про те, що запасу вояків, які зараз є напоготові в США, вистачить для всіх переміщень—якщо такі виникнуть в Европі — на декілька місяців. Крім того, вояків що тепер є як в Европі, так і на Середземному морі, цілком достатньо. В даний час кількість американського окупаційного війська в Европі складає 307 тис. чоловіка, а на Середземному морі — 28. тис., — як про це доповідав Конґресові ген. Айзенгауер.

Проте Сенат у Вашінґтоні ухвалив подвоїти офіцерський склад реґулярної армії. Замість 25 тис. офіцерів, що є сьогодні, повинно бути 50 тис. (постійного складу). Сенат також ухвалив запровадити додаткові привілеї для реґулярної армії щодо платні та утримання.

„Стред енд Ссрайпс".

Українці в Америці

По кількарічній праці наших земляків на терені держав Ла - Платського водозбору в Південній Америці, прийшло до спільного об'єднання всіх українських національно - державницьких організацій, що діють на цих просторах.

9-го квітня 1946 р. в Буенос-Айресі остаточно оформлено це об'єднання і створено **Об'єднаний Комітет Українців Арґентіни, Параґваю і Уруґваю,** завданням якого буде полагоджувати всі актуальні справи українського народу і, зокрема, української еміґрації.

До складу президії Комітету входять: А. Білопольський, інж. Пієсціровський, В. Цимбал, М. Грабинський і д-р. Е. Стойкевич. Комітет звернувся з відповідною декларацією до всього українського громадянства в Південній Америці, в якій подано національно-політичну платформу, що її побудовано на засадах **Свободи, Суверенности і Соборности Української Держави.**

Тепер постала можливість розпочати підготвчу працю для скликання Конґресу українців Арґентіни, Параґваю і Уруґваю.

Першим головним завданням буде розбудувати власний Центр, але на жаль, на перешкоді є брак активних досвідчених громадян. Перше покоління, яке приїхало до Південної Америки, доробилося незалежного матеріяльного стану, але нове покоління, народжене там, ще не підросло з місцевих шкіл. Тому надією наших земляків з Ла-Плати є переїзд туди европейських утікачів, за допомогою яких вони сподіваються створити там вогнище української культури.

Надалі передбачається створити Всесвітній Центр української еміґрації, який міг би допомогти об'єднатися і сконсолідуватися всім еміґраційним осередкам як по цей, так і по той бік океану.

Короткі вісті

* БЕРЛІН. Християнсько-демократичний союз в Берліні звернувся до російської окупаційної влади з проханням звільнити цивільних німців (якщо вони не є воєнні злочинці), що заарештовані червоною армією під час захоплення Берліну. Союз прохає, щоб — в гіршому випадку — заарештованим дозволяли нав'язати контакт із своїми родинами.

* РИМ. Італійський спеціяльний суд видав наказ конфіскувати майно Муссоліні. Суд має ще вирішити про розмір ренти для його родини. Вдова Муссоліні і двоє найменших дітей одержували досі 20 тис. лір щомісяця.

* МАНІЛЯ. Як повідомляють з Гаваїв, після 4,5 років перерви вулькан Мауна Лоа починає знову діяти.

* ЛОНДОН. 29-го серпня виїжджають до Німеччини перші родини англійських вояків.

* БЕРЛІН. Як повідомило німецьке Центральне Управління праці і соціяльної опіки в совєтській окупаційній зоні, надалі гірники одержуватимуть щомісяця додатково 7500 гр. хліба, 300 гр. товщу, 600 гр. м'яса та 800 гр. макарон.

* ГАМБУРҐ. Згідно з повідомленням німецької пресової аґенції, в майбутньому німецькі представники суспільного і політичного життя матимуть дозвіл відвідувати зібрання англійського військового управління. Таким чином гадають зміцнити довір'я між військовим управлінням та німцями.

* БЕРЛІН. Після п'ятирічної перерви, в Берліні знову розпочався вільний продаж американських часописів. Попит на нецензуровану закордонну пресу настільки великий, що 3000 примірників «Тайм» і 2000 пр. «Ньюзвік» не можуть його задовольнити. Незабаром з'являться в продажу нові часописи: «Нью-Йорк Таймс,» «Нью-Йорк Геральд Трібюн», «Рідерс Діджест» та «Омнібук».

* КИЇВ. Американський Сенат припинив висилати харчі і товари для України та Білоруси, які йшли через УНРРА. Це сталось тому, що на ці терени не були допущені американські коресподенти. Представник УНРРА Мак Дафі виїхав з України.

* МЮНХЕН. У відповідь на проєкт земельної реформи, запропонований Лендерратом (рада країв), американське військове управління виробило зустічний проєкт, куди входить також питання лісних володінь. Закон про земельну реформу має обговорюватись на наступному засіданні Лендеррату 6-го серпня.

* НЬЮ-ЙОРК. Об'єднані Нації мають перемістити свою Кватиру на наступні 3-5 років до невеличкого містечка коло озера Сіксес в Лонг Ісланд. Остаточним місцем осідку передбачають місцевість в штаті Нью-Йорк або Коннектікют.

* ВАШІНҐТОН. 25-го липня коло атолу Бікіні скинено п'яту атомову бомбу, що вибухла під водою. Наслідки вибуху значно слабіші, ніж під час дослідів у повітрі.

* ЛОНДОН. Звертаючись до асамблеї УНРРА, генеральний директор Ля Ґвардія сказав, що коли б УНРРА припинила своє існування в грудні цього року, то вся робота, проведена цією організацією, звелася б нанівець.

ЖИТТЯ В СССР

Американський воєнний кореспондент Вільям Л. Вайт, що разом з керівником Торговельної Палати США Еріком Джонсоном відвідав 1943 р. СССР. написав книгу— «Про росіян». Подаємо уривки з цієї книги.

В Москві

...Ряди одноманітних будинків нагадують собою бетонові вулики, на яких де-не-де подибуємо ледве помітні спроби орнаментальних оздоб, подібних на архітектуру касарень. Тільки через тиждень свого перебування в Москві я зміг зрозуміти, що причиною казенного вигляду міста є ніщо інше, як відсутність конкуренції. Ніхто не дбає за те, щоб якнайліпше прикрасити вітрину якоїсь, скажім, кооперативи. Всіма бакалійними крамницями керує Харчовий хрест, мануфактурними—Текстильний. Совєтському урядові зовсім байдуже, навіть і за мирного часу, в якому державному розподільнику люди купують собі шкарпетки чи ковбасу. Конкурувати з державою тут невільно. Народ вважає це за нормальне, бо не знає нічого ліпшого. Іноді трапляється, що котрийсь із російських експертів, повернувшись із-за кордону, привозить новину: за кордоном, завдяки конкуренції капіталістів, винайдено дешевий і швидкий спосіб виробляти ті чи інші речі. Тоді, якщо йому пощастить перебороти бюрократичну рутину, то нову систему запроваджують в цілому Совєтському Союзі. Майже завжди капіталізм виступає як піонер, а соціялізм наслідує його.

В театрі

Сьогодні ввечері наші господарі везуть нас на концерт в залю Чайковського. Виступає неабиякий скрипаль в супроводі меццо-сопрано. Під час концерту я оглядаю публіку. Впадає в око надто благенька одіж. Наші безробітні не пішли б до театру в таких поганих убраннях. А якби й зважилися піти, то спочатку роздерли б на шматки своїх законодавців. Привабliва чорнявка оголошує з кону про подальший виступ акторів. Вона одягнена в простеньку сукню з лискучо-білого шовку. Якщо рівняти її з убого одягненими глядачами, вона здається казковою принцесою... Сіренька соціялістична публіка дивиться на кін — на гарно вдягнених акторів, як на недосяжну казкову країну, на яку можна дивитися тільки протягом однієї години.

Піяніст закінчив грати і пішов з кону. Його великий рояль відсувають вбік, щоб звільнити місце для інших виконавців. Але як відсувають? Тендітна чорнявка — конферансьє в лискучо-шовковій сукні — тягне важкий рояль. Це їй удається тільки тому, що рояль на коліщатах. Я інстинктивно нахиляюсь вперед і хапаюсь за бар'єр нашої ложі, ніби допомагаючи чорнявці в її тяжкій праці. Помічаю — мої колеги-американці зробили те ж саме. Але я бачу і те, що це чисто англосаксонська реакція: ніхто з усіх присутніх тут глядачів навіть не поворухнувся. Згодом, спостерігаючи, як такі ж тендітні жінки носили пакунки, скрині та інші важкі речі, ми вже не намагалися допомагати їм, бо й самі вже очерствіли, як і росіяни.

Содтат і офіцер

Серед публіки є чимало й військових. Російські офіцери уцяцьковані яскраво-червоними погонами з вишитими срібними зірками. В західніх країнах різниця між офіцерською й солдатською уніформою невелика. В Росії ж ніяк не помилишся: за кілометр побачиш, що то йде офіцер, а не солдат.

Герої західніх країн скромно заховують свої ордени й медалі в шухлядах письмових столів. Вони носять лише кольорові стрічки, що свідчать про ті відзнаки. Росіяни ж такої скромности не визнають: груди совєтського офіцера виблискують золотими і бронзовими медалями. В цій соціялістичній армії ретельніше віддають честь, ніж у будьякій іншій. У ній ожило багато звичаїв і порядків старої царської армії. Наприклад, в потязі офіцер їде в «м'якому» купе, а солдати — в «твердих».

Закуски і шампанське

Під час антракту наші господарі частують нас в окремій кімнаті. На столі — все, починаючи від казкової гори вершкового масла та величезної кількости російських закусок аж до горілки включно. Льокай приносить обкладену льодом ікру. Я беру собі таку порцію, яка в Америці коштує кілька долярів...

Щойно ми вступаємо до ложі, як світло в залі відразу ж погасло. Я зрозумів: ті 5 тис. напівголодних глядачів чекали 10 хвилин, поки я доїдав шматок шоколядного торту і запивав вином.

На совєтських заводах

Ми. на авіяційному заводі. Ерік Джонсон запитує директора заводу про життя і працю робітників. Картина така: 65,0 робітників — жінки. Працюють по 8 годин, та ще щоденно по три години додатково, за що одержують півтораразову заробітню платню, як і на всіх американських заводах. Але вони працюють 6 днів на тиждень, отож разом — 66-годинний тиждень. Дирек-

Володимир Великий

28-го липня 1015 року помер Святий, Рівноапостольний Володимир, великий князь київський, керманич староукраїнської держави.

Володимир був син Святослава, що казав: „Не хочу жити в Києві, а хочу жити в Переяславі на Дунаї, бо то є середина землі моєї". Володимир був спадкоємцем Олега, що прибив щит на брамі Царгороду. Сам Володимир „розпас землю Руську" і став володарем величезної території між Бальтицьким, Білим, Каспійським і Чорним морями. Переконавшись, що треба розбудувати могутню Українську Державу з центром у Києві, Володимир неминуче мусів шукати шляхів розвитку цієї держави, таких шляхів, що забезпечили б її існування і розквіт на тисячоліття.

Саме в тому і полягала геніяльність Володимира, що він ці шляхи знайшов і накреслив з розрахунком на тисячоліття, саме в тому й полягала його геніяльність, що він урахував всі досягнення його попередників, а сам пішов власним, оригінальним шляхом, що він докорінно змінив курс політики староукраїнської держави.

Поперше, він раз і назавжди зрікся політики його попередників — вести українську державу всупереч, в розріз з загальноєвропейським шляхом розвитку. Всупереч ідеям, переможним ідеям проґресивним ідеям тогочасної Західньої Европи.

І сам особисто стає на чолі велетенської революції — Християнізації староукраїнської держави.

Він став на позицію, що не Візантія, а саме Київ має репрезентувати Східню Европу в загальноевропейському концерні.

Не боротьба проти Риму, а співпраця з ним, цебто західньо-европейською цивілізацією, забезпечить Українську державу і цілу Европу перед войовничим ісламом, консервативним і реґресивним в його основних постулятах. І коли розглядати, так би мовити, з точки погляду вічности діяльність Володимира Великого, то неминуче прийдемо ось до такого висновку.

Корінною проблемою европейського суходолу тих часів було питання; чи на европейському суходолі переможуть проґресивні ідеї християнізму, чи Европа, хранительниця і спадкоємиця греко-католицької цивілізації буде опанована реакційним войовничим ісламом. Християнізацією Східньої Европи, володарем фактично якої був Володимир, була розв'язана ця проблема на користь проґресивних засад. Володимир став на чолі революції і дерзновенною рукою освячених тисячолітньою традицією Перунів, Даждьбогів, Волосів і всіх інших богів зліквідував, а „капища" — місця найукліннішых дохристянських молінь беззастережено знищив.

Але чому за вихідний пункт Християнізації староукраїнської держави Володимир обирає Візантію, а не войовничий католицький Рим? Традиція? Давні зв'язки? Тмутораканські і кавказькі, зокрема вірмено-грузинські впливи? Нам здається, що ні.

Нам здається, що тут Володимир Великий керувався передусім його надзвичайно далекосяжними політичними плянами. Він, Володимир, володар землі між чотирма морями, він підпер залізними полками Угорські гори, він запер гирло Дунаю, він могутній на заході, півночі і сході.

Візантія слаба. Візантія, що вийшла з лона єдиної Римської імперії, щоб репрезентувати Східню Европу і середню Азію — збанкрутувала. Візантія нездатна стояти на чолі, нездатна очолити східню Европу і приєднати її до загальноевропейського християнського цивілізаційного процесу.

Тому він, Володимир, наймогутніший володар тогочасної Европи, цю справу бере на себе. Київ буде репрезентувати і всю східню Европу і саму Візантію. Київ буде новим, специфічним Римом Східньої Европи; центром проґресивних засад християнства, союзником старого уславленого Риму західньо-европейської цивілізації...

Чому Володимир обрав саме цей шлях? Тому, що він хотів приєднати староукраїнську державу, фактично цілу Східню Европу до західньо-европейського процесу розвитку, дбав про забезпечення цієї велетенської і, порівнюючи з Заходом, варварської країни можливістю скористатись з тих велетенських цінностей ґрандіозної греко-римської і романської цивілізації, водночас ґарантуючи староукраїнській імперії її оригінальний усамостійнений процес розвитку. Він добре знав войовничий характер римського відтинку християнізації, він знав про тодішню шалену боротьбу між королями і князями церкви, і він ґарантував свою державу від негативних впливів, водночас намагаючись використати всі позитивні надбання римо-европейської цивілізації.

Ставши сам на чолі християнізації і заповідаючи своїм наступникам не допустити до двоєвластя, Володимир уникав таким чином дуже негативного елементу в державі.

Так, Візантія. Не Рим, а Візантія. Але не вся Візантія. Грецька абетка відкинута. Відкинута і латинська. Візантійське мистецтво, література і малярство — все мусить перейти через горнило української психології, українського світосприймання. Віра християнська, але морально високі дохристиянські українські звичаї — християнізуються, а не ліквідуються. Так, Візантія, але Візантія без боротьби з Римом. Володимир відкидає, зрікається боротьби з Римом. Рим — центр ґрандіозної цивілізації, звідки черпатимуть найвищі етичні і естетичні цінності сподвижники і організатори українського революційного ренесансу, звідки приходитимуть, а не тільки з Візантії ті, такі потрібні для нової пореволюційної християнізованої держави скарби, що без них годі обійтися дерзновенним будівникам, які взялися розв'язати проблему загальноевропейського масштабу. І коли ми придивимося до основної тенденції політики Володимира Великого і Ярослава Мудрого, то вона і була центральною ідеєю. Не боротьба з Римом, а співпраця, єдиний фронт супроти реакційного варварського ісламу, супроти потоку нижчого культурного циклю народів із Сходу на Захід.

Але трагедія Володимира і його наступників полягала в тому, що партнери Володимира Великого, західньо-европейські володарі і римські первосвященники були надто обмеженими, короткозорими і дріб'язковими володарями. Вони були тільки нащадками великих реформаторів і революціонерів, а самі ними не були, і годі було їм зрозуміти високоідейні, колосального значення, пляни Великого Володимира. Зарозумілі, дрібні нащадки римо-західнього відтинку християнізації не зважили на всю серйозність становища, не пристали до ділової співпраці для боротьби з варварами, і призвели до катастрофи 1240 року, що ще й по днесь дається взнаки не тільки українській нації, не тільки Східній Европі, а й Европі Західній. За гріхи пращурів спокутують нащадки — славетна Европа ґрандіозної цивілізації стає тільки „придатком Росії".

Чому так сталося? Тому, що Москва перейняла багато з ідейної спадщини Києва, в тому числі і ідею другого Риму, з тією тільки різницею, що цю ідею вона сприйняла в чисто візантійській інтерпретації від візнатійських попів, що пропаґували безоглядну боротьбу, а не співпрацю з Римом.

Звідси — „кто латині научілся, тот с правого путі совратілся". Звідси весь жах азійсько-автократичних засад управління.

С. П.

Помер колишній український міністер

8 лютого ц. р. помер у Нью-Йорку колишній український міністер часів Директорії, для жидівських справ Української Народньої Республіки, Абрам Ревуцький.

Можуть сказати, що в ці часи катастрофічних великих подій, в часи атомічних бомб і генералісімусів, ця подія не має такого значення, щоб їй приділяти увагу.

А тим часом вона має велике значення. Бо це нагадує нам золоту й високолюдяну сторінку української історії, коли сам народ наш будував свою державність.

Будуючи свою державність зусиллям Центральної Ради, а потім Трудового Конґресу і Директорії, український народ клав під неї фундамент рівности, свободи і дружнього співжиття кожної одиниці і різних народностей України.

І жидам, українським громадянам, український народ давав рівні права з українцями на їхній вільний культурний і релігійний розвиток, на матеріяльний добробут. Після української народности, на Україні другою числом була російська, а третьою жидівська. І в українськім уряді були міністри для російських, жидівських і польських справ. Ті міністри не були призначені силою диктаторів, як Москва призначає своїх, а то були вільно обрані народом з своїх представників в Українських парлямантарних тілах, себто ті, кого народ вважав за кращих своїх представників. І перші ґроші українські мали на собі написи (додатково до українських) на російській, польській і жидівській мовах.

Українські міністри-жиди: перший Пинхас Красний, а другий — покійний Абрам Ревуцький, поділяли долю вільного українського уряду. Вони мусіли покинути Україну під навалою розбійницького ворога. Пинхас Красний написав книгу, в якій засвідчив добре відношення до жидівського народу української влади за часів Центральної Ради і Директорії. Повернувшись в Україну, він був знищений большевиками.

Абрам Ревуцький після завоювання Москвою України переїхав до Америки, де працював як жидівський журналіст. В перші дні цієї війни він був, між іншим, покликаний до американського суду як свідок у справі наклепів большевицького бюлетеню «Авр» на українських діячів.

На суді він правдиво обороняв українців і цілий український народ від брехень про його антисемітизм. Він і Красний були сміливими й авторитетними свідками в обороні бл. п. Симона Петлюри, як голови української Влади, проти безличних брехливих обвинувачень в погромах. Це, одначе, не зупинило злочинної руки, підбуреної московською Чекою, звести із світу того, хто був найбільшим оборонцем жидівського народу в Україні протягом цілого його життя — Симона Петлюри.

Абрам Ревуцький був сіоніст, він хотів, щоб над жидівським народом світило його сонце і тому бажав щиро, щоб і над українським народом світило українське сонце.

Народився Ревуцький у Смілі, на Київщині, провів частину дитячих років у Палестині з батьком, потім вернувся знову в Україну і вчився в Одеському університеті. Відтак працював як журналіст. Уже в Америці написав книгу про Палестину. Московські диктатори — большевики ввесь час були проти сіонізму, називаючи його буржуазним націоналізмом. Жидівські комуністи боролися й борються люто проти сіоністів. Ось чому є великі різниці у відносинах до української справи серед жидівського суспільства.

Покійний Ревуцький був приятелем нашого народу і йому належиться наша глибока пошана.

(«НОВИЙ ШЛЯХ», Вінніпеґ).

Українці в Китаї

Виступ СССР проти Японії вирішив долю наших рідних братів, що перебували на терені Манджурії. Це почасти старі еміґранти, що жили там вже кілька десятків років, почасти втікачі з СССР різних років, до останніх включно, цебто, що втекли вже під час останньої війни. Японці ув'язнили їх у концентраційних таборах.

Українські національні колонії були організовані також в Шанхаї та Тянцзіні. В правному відношенні тут було вільніше. В Манджурії москалі, що співпрацювали з японцями — як білі, так і червоні — робили все можливе, щоб погіршити становище українців і позбавити їх правного становища, цебто підпорядкувати їх совєтським еміґраційним установам.

Закінчення війни принесло українцям в Тянцзіні звільнення від москалів та повне відокремлення, тим часом московська еміґрація там цілком стала на совєтський шлях, а за ними посунула й частина українців, що побоюються совєтського впливу, а ще гірше — щоб не захопили їх, як це сталося в Манджурії. Тому та група українців, яка рішуче не хоче брати совєтських паспортів, а котра стоїть на національних засадах,—має про що подумати.

В Шанхаї, осередку розташування американської армії та американського впливу, українці почувають себе надійніше.

Щодо правного становища, тобто визнання українських організацій та реєстрації їх у відповідних китайських установах, то позитивно ця справа розв'язана лише в Тянцзіні.

Українські організації визнані, зареєстровані, а мешканці — українці Тянцзіна — одержали документи - паспорти з приміткою: національність —„українська". В Шанхаї щодо цього гірше. Тут московські організації ще міцні, комуністи посилилися за рахунок московської еміґрації, що прийняла совєтське підданство.

З Харбіна відомості неприємні. Червона армія прийшла несподівано. Ніхто не спромігся виїхати. Голова української національної колонії Харбіна, інж. О. С. Вітовський, розстріляний. Заступник голови д-р М. Я. Петребенко застрілений на вулиці, біля Українського Дому, куди йшов. М. Заїка, один із активніших з молоді — розстріляний. І. П. Шевченко, голова Ради Старшин Українського Дому, розстріляний. Інші — арештовані. До лютого совєти вивезли з Манджурії 4 потяги чоловіків. До, чи перед евакуацією армії, вивезли жінок та дітей.

На теренах Китаю большевики, завдяки їхнім новим можливостям, провадять совєтску аґітацію російською та китайською мовами. Радіо, часописи, театр — тільки в їх розпорядженні. Залякують еміґрантів та оголосили милостиву амнестію еміґрантам, прощення їх гріхів супроти СССР. Однобічна інформація та пропаґанда, зрозуміло, роблять своє діло. Еміґрація в Китаї, переважно москалі, піддалися та пішли одержувати совєтські паспорти. Пішли декілька чоловіків і наших українців. Але більшість стоїть на старих засадах, тримаються єдности і не цураються своїх великих ідеалів.

тор говорить, що робітники, коли вони не задоволені з його розпоряджень, мають право скаржитись вище. «Кому? і Сталінові?» — запитує Ерік Джонсон. —«Так, і самому Сталінові» — відповідає директор.

Ми оглядаємо завод. Приміщення погано освітлені і дуже брудні. На заводі—найкращі американські машини, але організація праці зовсім не американська. Підлога нерівна, всюди купи опилків і стружки, ніхто їх не прибирає. Замість взуття, ноги у дівчат пообмотувані шматками з подертих лантухів. У інших — незграбні сандалі. Дівчата носять вантажі, возять візки з важкими залізними деталями.

Нам показують завод, де виробляють автомобілі совєтської марки. В Америці 12 великих компаній випускають сотні різних моделей. В цьому ж безклясовому суспільстві випускають лише одну модель. Ця продукція іде лише для привілейованих груп — видатних комуністів, директорів заводів і державних урядовців. Модель зветься «Зіс» (Завод ім. Сталіна).

Ерік запитує про прогули. Директор довго не розуміє, про що йдеться. Нарешті каже, що коли робітник захворіє, він отримує від лікаря відпустку. Ерік, одначе, наполягає, щоб директор таки відповів на перше запитання. Нарешті директор відповідає: прогулів на заводі нема. Імена ледарів виписують на чорній дошці. Коли хто запізниться на працю 2-3 рази — його судять.

Ми уявляємо собі, які то сумні перспективи чекають того робітника. В кожному разі, ми зрозуміли, що прогулів тут майже не буває, як не буває їх і у в'язниці в Атланті. Причини ті ж самі.

Нашим капіталістичним головам тяжко збагнути ідею, що за соціялізму заводи належать робітникам. Зате друга ідея цілком для нас зрозуміла: тут робітник цілком належить заводові. Без заводу він не має можливости ні їсти, ні кудись поїхати...

Вільям Л. ВАЙТ.

На конґресах українців США і Канади

Заокеанські українці в нашій обороні

США

31-го травня і 1-го червня у Вашінґтоні відбувався 3-ій Конґрес американських українців. У ньому взяло участь 322 делеґати, вислані від товариств, братств, сестрицтв, клюбів, парохій і комітетів різних штатів та місцевостей цілого краю, в першу чергу із східніх і середньосхідніх штатів. Велику частину делеґатів становила молодь, а жінок було майже стільки ж, як і чоловіків.

3-ій Конґрес американських українців, що з'їхався у Вашінґтоні саме після перемоги над фашизмом і нацизмом, приєднується до змагань свого краю, які йдуть в цьому напрямку, щоб здійснити надії світу і поширити чотири свободи та засади Атлантійської Хартії, а також усунути з обличчя землі тиранію, запроваджену тоталітарною диктатурою. А типовим прикладом тоталітарної диктатури є Совєтська Росія, яка загрожує світовому мирові через такі брутальні акти, як от: знищення Української Народньої Республіки, що постала після революції 1918 р.

Зокрема 3-ій Конґрес звертає увагу на поневолення так званої Совєтської Соціялістичної Української Республіки, що її проголошено незалежною — для замилювання людям очей!—саме тоді, коли ця „республіка" не тільки не має ніяких автономних прав, а, навпаки, українське населення большевики поневолюють всіма можливими способами.

Спеціяльну увагу звертає 3-ій Конґрес на трагічну долю українських скитальців, розсіяних по цілій Европі, і домагається оборони і захисту для них та призначення нового місця осідку.

Канада

4, 5 і 6-го червня в Торонті відбувся 2-й Конґрес українців Канади. Понад 600 делеґатів з усіх кінців Канади взяли участь у ньому.

Відкрив Конґрес голова Комітету українців Канади, о. д-р Кушнір, що недавно вернувся з подорожі по европейському континенту.

Головував на Конґресі торонтський адвокат Гуменюк. Почесними гостями Конґресу були: Мек Келлер, прем'єр Дрю, державний секретар П. Мартин, проф. саскачеванського університету Ю. Г. Симпсон, проф. гемилтонського університету Ватсон Кірконнел, посол домініяльного парляменту п. В. Токеріз Ростерн, домініяльний посол А. Г. Глинка.

Завданням Конґресу українців Канади було докладно накреслити плян праці канадійських українців у критичному часі повоєнної реконструкції Канади, а також виготовити дальшу програму допомоги українським скитальцям.

Вітаючи від свого уряду Конґрес, прем'єр Джордж А. Дрю підкреслив, що комуністи в Канаді ведуть шалену пропаґанду і закликав канадійських українців відвертати свою молодь від комунізму.

„Я ніколи не міг найти різниці між чорним фашизмом в Італії, брунатним фашизмом в Німеччині та червоним фашизмом комунізму. На мою думку, минула війна була б даремною, як би ми, знищивши лихо нацизму, дозволили червоному прапорові зайняти його місце".

Він закликав українців виховувати у своїх дітей, що народилися в Канаді, любов і традиції країни, звідкіля вони походять.

„Ви не повинні думати лише про країну, де живете. Ви будете куди кращими канадійцями, якщо втримуватимете в своїх серцях всі ті речі, що їх любили ваші родичі. Канадійці мають користь із зв'язків з українськими людьми, бо вони принесли із свого краю свою літературу, поезію й музику, що збагатило Канаду.

Представник домініяльного уряду, державний секретар П. Мартин, говорячи про потребу міжнародньої співпраці, торкнувся й канадійської єдности. Якби всі люди в Канаді зв'язались разом як канадійці, без огляду на їхнє походження, то ми створили б націю, яка спиралася б на принцип безпеки, що її так сильно потребує сучасний світ. Канадійські українці, яких є тепер близько 400 тисяч, можуть багато спричинитись до створення канадійської нації.

Проф. саскачеванського університету й знавець української історії, Джордж В. Сімпсон, говорив на тему „Ретроспективна аналіза українців Канади та їхні перспективи". Він розказав про дотеперішню участь канадійських українців у канадійському громадському житті. Зазначив він, що вони ще не відограють повної ролі в громадському житті Канади й закликав їх до активної громадської діяльности в кожній ділянці тутешнього життя.

Одним із гостей-промовців на Конґресі був проф. Ватсон Кірконнел із університету Мек Местер у Гемилтоні. В своїй промові на тему „Будуччина свободи в Европі" він зазначив, що найбільшим ворогом свободи людини та найбільшим лихом у світі є тепер комунізм.

„Весь комуністичний рух, — твердив промовець, — опертий на брехні — він є запереченням всякої моралі, всякої справедливости, всіх духових вартостей і самого Бога. Проти нього треба нещадно боротися. Москва — центр світового комунізму — веде свою політику не для своєї безпеки проти якогось мнимого зовнішнього встрявання в совєтські справи, а щоб опанувати світ збройною силою й розбишацькими змовами. Сов. Союз є не лише імперією політичної неволі, але й імперією економічної неволі. Повинна б найтись якась відважна нація, яка внесла б скаргу до Ради Безпеки ОН про те, що режим Сталіна є в десять тисяч разів більшою загрозою для світового миру, ніж режим Франка в Еспанії".

У СТУДЕНТІВ

25-го липня, в домівці Української Студентської Громади в Гайденберзі голова Суж-у д-р Ст. Баран прочитав доповідь на тему „Світоглядова криза сучасної молоді".

Доповідач коротко накреслив історію життя української молоді в Росії і Австрії кінця XIX ст. і поч. XX ст. та по першій світовій війні на українських непідсовєтських землях.

По першій світовій війні, —говорив доповідач,—українська студентська молодь підпала підо вплив тоталітарних систем, зокрема—націонал-соціялістичної, витворивши, навіть, свою окрему вождівську систему і в її рамках окрему політичну групу. Вона вважала цю систему непорушною, висміюючи давній демократичний світ. Коли тепер тоталітарна диктаторська система провалилась у двох державах і затрималась у совєтах, наші визнавці цієї чужої нам системи опинилися в духовній порожнечі, яка спричинює сучасну духову кризу у прибічників тоталітаризму.

СПОРТОВИЙ ЧАСОПИС

28-го липня ц. р. вийшло перше число українського спортового часопису «Гарт», що є органом Ради Фізичної культури на Авґсбурзьку округу. Потреба мати такий часопис вже давно назріла, хоч би тому, що інші часописи не могли цілком охопити спортове життя українців на еміґрації.

Вітаючи появу нового часопису, редакція «Українських Вістей» бажає працівникам «Гарту» якнайуспішніше виконати поставлені перед ними завдання.

ХРОНІКА
УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

○ ВІННІПЕҐ. У Канаді появився в світ окремими брошурами відкритий лист (в кількох мовах) письменника і маляра Івана Багряного «Чому я не вертаюся до СССР?»

○ УЛЬМ. Минулого тижня в таборі Ульм письменник Улас Самчук прочитав реферат на тему «Проблема синтези», який справив глибоке враження на слухачів своєю змістовністю і цілеспрямованістю.

○ АВҐСБУРГ. В Народньому Університеті (Зоме казерне) закінчили курси журналістики 18 осіб.

○ КИЇВ. Найбільша в світі бібліотека американського Конґресу передала бібліотеці УАН в Києві 54 скрині книжок нових видань, що з'явилися в Америці. УАН відсилає в обмін до Америки свої видання.

Літературний диспут МУР'у

«Кваліфікація письменника—кваліфікація читача»,—сказав О. Влизько. Щоб розвивалася література, треба, щоб ріс не тільки письменник, а й читач, щоб зміцнювалося взаємозрозуміння між ними.

З такою метою правління МУР'у вирішило організувати низку обговорень творів наших письменників. Перший диспут відбувся 28-го липня в Мюнхені при близькій участі мюнхенської студентської громади і був присвячений «Апостолам»—збірці поезій Барки.

У вступному слові Юрій Шерех говорив про лінію розвитку нашої сучасної поезії і подав деякі напрямні для дальшого перебігу обговорення. Василь Барка прочитав кілька своїх поезій, що не ввійшли до збірки «Апостоли». В дальшому обговоренні взяли слово проф. Блох, Юрій Косач, О. Ізарський, студенти Іващук, Мірчук та інші. Загальна думка промовців сходила на те, що поезія Барки—явище своєрідне і характеризується напруженими шуканнями філософської глибини і національного стилю. У кінцевому слові автор погодився з багатьма зауваженнями і дякував присутнім за них.

ОГОЛОШЕННЯ

Українська Економічна Висока Школа в Мюнхені оголошує про запис слухачів на I, II III, IV семестри. Дійсними слухачами можуть бути лише особи з закінченою середньою освітою (матурою). Для впису на II, III, IV семестри треба додати, крім матурального свідоцтва, ще й докази про закінчення відповідних семестрів в інших подібних рівнорядних Високих Школах.

Вписове виносить 10, а учбове — 200 нім. мар. за семестер.

Прохання про зарахування на той чи інший семестер належить подавати на таку адресу: Ректорат Української Економічної Високої Школи, Мюнхен, 8, Флуртштрассе I, 1-й поверх.

Виклади почнуться 15-го вересня 1946 р.

Урядові години канцелярії в понеділок, середу і п'ятницю від 10 год. до 12.

Канцелярія УЕВШ

ОГОЛОШЕННЯ

Всіх членів і симпатиків української евангельсько-реформованої церкви прошу зголоситися на адресу;
Хрістліхе Семінар фюр Міссіонер В. Боровський, Маргбург-Лан, Дюррерштрасе, 43.

— Марії і Степанові Федорівським висловлюємо щирі поздоровлення та найкращі побажання з нагоди одруження.

Друзі.

— Хто знає щось про долю магістра Ілька Мули, адвоката із Львова, Академічна вул. ч. 12—,просимо повідомити: на таку адрес..
(13a) ANSBACH, Schloßstraße 17/19, Українська Книгарня «Промінь».

Ланка великого походу

Ми заходимо до великої, осяяної залі, де від середи, 17 липня, відкрито для загального огляду виставку народнього мистецтва і різних виробів майстерень, шкіл, курсів та товариств українського табору в Ульмі.

Очі перебігають від експонату до експонату... Напочатку вашу увагу привертають вироби кравецької майстерні, далі ви оглядаєте: вишивки майстерні жіночого об'єднання; касетки і альбоми, виліплені з дрібнесеньких різнокольорових частинок соломи; інкрустовані вироби з дерева гуцульських майстрів; народні ноші полтавських жінок; вироби слюсарні, столярні; шевського варстату; трикотарської майстерні; овочі з власного городу; табір пластунів серед пахучих смерічок; реклями переможних матчів відомої футбольної дружини «Україна» і твори наших письменників та журналістів.

Особливо цей відділ збирає коло себе багато відвідувачів. Цікаво бо дійсно побачити і рідні краєвиди, що народжують милі спогади про вітчизну, і портрети державних мужів України різних часів, і гроші та поштові значки часів Української Держави 1917-1921 років, і багату літературу в найпоширеніших мовах світу про Україну та українське питання, і нашу періодичну пресу, де беруть участь автори — мешканці табору — і старі та нові видання наших письменників, і цікаві листи Івана Багряного «Чому я не повертаюся до СССР?», котрі з однаковим інтересом читають американці і німці.

Ми могли б тут говорити про розумно організовану працю таборян одного з чи не найбільш відсталих в недалекому минулому таборів, що ним дійсно колись був цей табір. Але дамо краще слово з приводу цього чужинцям — відвідувачам виставки, що залишили в «Пропам'ятній книзі» свої думки:

«Моє найвище признання за цю знамениту виставку, — записав директор УНРРА Мельвін Ґ. Аасен. — Я знаю, що ви поступатимите вперед та показуватимите світові свою культуру, що її репрезентуєте. Дякую вам і заявляю, що цієї виставки ніколи не забуду, тим більше вас, як народ».

Представник Мілітеррегірунґу, капітан армії П. Б. Горнер. пише:

«Дуже інтересна виставка. Терпеливість і пильність творців є подиву гідна.

Вельфер офіцер Нонна Ліненберґ:

«Я була вельми щаслива бачити поступи у Вашій праці та всі повні краси мистецькі витвори, які так дуже відповідають Вашому життю. Я бажаю «моєму народові» всього накращого і належного щастя».

Молода голяндка Алі Краббе, яка цілком щиро призналась, що від школи ще знала про Київ, як місто в «русланді», і з затаєним подихом перечитувала іншомовні видання про Україну, і розглядала карту України Бопляна, врешті записала: «На мене виставка зробила сильне враження і я її ніколи не забуду».

Найщиріші побажання залишає українцям Марцель Ворн:

«Бажаю українцям, щоб їм було можливим у нововибраній батьківщині показати, що вони є «вибраним народом»..

Навіть ульмська «Швабіше-Донау цайтунґ» присвятила в числі від 20 липня цілу замітку свого кореспондента, в якій, між іншим, пише:

«Починаючи мальовничими картинами з історичного життя, чудовими і почасти дорогоцінними вишивками, виробами з дерева, соломи тощо, футлярами і кінчаючи кустарними виробами та городиною— виставка виявляє також багато особливостей, вартих уваги, як, напр., цікава колекція поштових марок і грошевих знаків часів національної самостійности України.

Виставка показує, що українці, які стали бездомними, провадять своє життя не безцільно, а в систематичній діяльності, щораз підвищуючи свій культурний рівень. В усьому відчувається споріднений нам живий дух, особиста старанність».

Можна було б наводити десятки таких відгуків. Всі вони проречисто стверджують одне: виставка була не лише «веселковим мостом між нами і нашою батьківщиною», як справедливо записала одна з відвідувачок, а й ланкою великого походу української нації в світ. І тому ми можемо лише підписатись під ось такими словами відвідувачів — полковника К. Д. і С. Семкова:

«Сповняючи свій обов'язок перед батьківщиною, ми повинні використати наше перебування на чужині для ознайомлення чужинців з історією і культурою України... Одним із засобів впливової пропаґанди української ідеї є виставка... Бажано влаштувати подібну виставку у ширшому масштабі».

Але тепер слово й вияв ініціятиви можуть мати, очевидно, відповідні відділи та організація, підпорядковані ОПУЕ і ЦПУЕ.

Мик. СТЕПАНЕНКО

Наступне подвійне число газети «У. В.» вийде 15 серпня.

Видає Спілка Українських Письменників та Журналістів в Ульмі.
РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: „Ukrajinski Wisti".
Neu Ulm, Reinhardt Kaserne.
Permited by autdority of Military Government.
U 40. R. Abt. Neu Ulm